
Korte golf

Klimaatverandering: welke gegevens heeft u nodig? — een inventarisatie

Steeds meer overheden en organisaties zijn zich bewust van de gevolgen van klimaatverandering voor de waterhuishouding, veiligheid van mensen, ecosystemen, infrastructuur, energievoorziening, et cetera. Om goed en op tijd te kunnen reageren op de risico's en mogelijkheden van klimaatveranderingen is gedetailleerde informatie nodig.

Binnen het BSIK-programma 'Klimaat voor Ruimte' (www.klimaatvoorraimte.nl) wordt veel aandacht besteed aan de verbetering van de informatievoorziening over klimaatverandering aan bedrijven, overheden, NGO's, etc. Eén van de projecten binnen dit programma (uitgevoerd door het KNMI) richt zich specifiek op het 'op maat' maken van klimaatinformatie. Met behulp van een enquête en interviews wil het KNMI inventariseren aan welke gegevens over klimaatverandering men behoefte heeft binnen verschillende sectoren, en ook in welke vorm ze het beste kunnen worden aangeleverd.

De informatiebehoefte kan sterk verschillen tussen gebruikers, zoals de volgende voorbeelden laten zien:

- Energiebedrijven gebruiken informatie over herhalingstijden van extreem lage dagtemperaturen om de maximale vraag naar energie per dag te bepalen. Daarnaast gebruikt men tijdreeksen met winterdagtemperaturen voor het bepalen van de totale energievraag in de winter;
- Rioolbeheerders gebruiken informatie over herhalingstijden van extreme neerslag (bijvoorbeeld per 10 min) in een klein gebied voor het bepalen van de maximale afvoercapaciteit van rioolbuizen. Daarnaast is het van belang dat men informatie heeft over regenval-

patronen (opeenvolging van buien, maximale dagsommen, 10-daagse sommen, variabiliteit) voor het plannen van bergingscapaciteit voor het rioolwater.

Binnen het KNMI bestaat er al een beeld van de mogelijke gebruikers en hun wensen, vanwege de contacten met gebruikers in verschillende projecten en de vragen om klimaatinformatie die bij het KNMI binnenkomen. Echter, in de inventarisatie wordt gecheckt in hoeverre dit beeld moet worden aangepast en uitgebreid. In een vervolg op de inventarisatie worden potentiële gebruikers ook geïnformeerd over de mogelijkheden om aan hun wensen te voldoen.

Graag horen we van mensen uit de praktijk aan welke gegevens men behoefte heeft en in welke vorm ze het beste kunnen worden aangeleverd. Wilt u hierbij helpen, stuur dan een mail naar het onderstaande adres voor het enquêteformulier. Met behulp van de resultaten hopen we u later beter van dienst te kunnen zijn met het leveren van de juiste klimaatgegevens in de juiste vorm.

Janette Bessembinder

KNMI

Postbus 201

3730 GK De Bilt

Tel (030) 220 63 04

E-mail: bessembi@knmi.nl

Waterschappen brengen wensen modelfunctionaliteit in beeld

In het vorige nummer van STROMINGEN is verslag gedaan van de bijeenkomst tussen enerzijds de waterschappen en anderzijds de kennisinstituten die betrokken zijn bij de ontwikkeling van modelprogrammatuur. De conclusie van de bijeenkomst was dat de waterschappen serieus werk moeten gaan maken van het formuleren van hun gezamenlijke wensen. Begin januari 2006 is

hierop de werkgroep 'Modelfunctionaliteit in het Waterbeheer' van start gegaan. In de werkgroep, waarin een aantal waterschappen vertegenwoordigd zijn, is men begonnen om samen in beeld brengen welke modelfunctionaliteit de waterschappen de komende tijd nodig hebben, gegeven de uit te werken waterbeleidsthema's (Verdroging, GGOR, WB21nat, WB21droog en KRW). De STOWA heeft besloten om de werkgroep te faciliteren.

Het is helder dat er de komende jaren veel van de waterschappen wordt verwacht: het uitwerken van de doelstellingen, als verwoord in het Nationaal Bestuursakkoord Water en de beleidslijnen die volgen uit de Europese Kaderrichtlijn Water, vragen een forse inspanning. Mondige, kritische burgers vragen van overheden dat ze transparanter werken en verantwoording afleggen van de wijze waarop de zorgplicht vorm wordt gegeven. Daarbij worden de problemen steeds complexer, en blijken oplossingen voor één onderdeel van het watersysteem gevolgen te kunnen hebben voor andere onderdelen. Om de effectiviteit van alle maatregelen in hun samenhang te kunnen beoordelen, zullen er meer dan voorheen onderbouwende berekeningen nodig zijn.

Aan de aanbodkant van de (hydrologische) modelprogrammatuur blijken de betrokken kennisinstituten ook in toenemende mate samenwerking te zoeken. Dit heeft geleid tot de oprichting van een consortium, bestaande uit TNO Bouw & Ondergrond, Alterra (en dan met name het team Integraal Waterbeheer), WL | Delft Hydraulics, RIZA en MNP. Een aantal waterschappen heeft zich daarbij de vraag gesteld of er binnen zo'n consortium nog voldoende ruimte zal zijn voor gebiedsspecifieke vragen, wensen en input. Tijdens de bijeenkomst van 1 november 2005 is daarop besloten tot oprichting van de werkgroep

'Modelfunctionaliteit in het Waterbeheer'. De werkgroep heeft zichzelf ten doel gesteld om in maart 2006 met een conceptdocument te komen waarin de gezamenlijke wensen geformuleerd zijn. In april zal een consultatieronde plaatsvinden, om na te gaan of het conceptdocument voor alle waterschappen kan fungeren als gezamenlijke formulering van de gewenste modelfunctionaliteit. In het voorjaar van 2006 zal ook met leveranciers van modelprogrammatuur worden overlegd in hoeverre de gewenste functionaliteit correspondeert met de aanwezige en/of geplande functionaliteit. Voor de zomer van 2006 zal er dan een einddocument liggen en kan gestart worden aan de ontwikkeling van de gewenste modelfunctionaliteiten.

De werkgroep heeft de intentie om een open communicatie te handhaven met alle mogelijke betrokkenen. Voor informatie kunt u contact opnemen met de voorzitter van de werkgroep, Gé van den Eertwegh van Waterschap Rivierenland, telefoon (0344) 64 92 24 en e-mail g.vanden.eertwegh@wsrl.nl, of met Michelle Talsma van de STOWA, telefoon (030) 232 11 99).

*Gé van den Eertwegh
Michelle Talsma*